ANUL V Nr. 1

AUGUST 1955

VESTITORII

Decretul de amnistie

Prezidiul „Marei Adunari Naționale" din actuala Românie a dat un decret de amnistie pentru toți cetațenii români și foștii cetațeni români aflatori în strainatate, cari se întorc în țara până la 23 August 1956.

„Generosul" act al Marei Adunari trebuie pus în legatura cu planul Sovietelor de a capta bunavoința Occidentului pentru o politica de coexistența. Asemenea gesturi s'au înregistrat în mai toate țarile de dincolo de cortina de fier. Sunt mici atenții fața de zeița Libertații, speculate apoi zgomotos de o anumita presa din Occident, pentru a face popoarele libere sa creada ca s'a schimbat ceva în mentalitatea conducatorilor sovietici.

Orice refugiat român care nu și-a pierdut facultatea gândirii nu poate avea alt raspuns de dat invitației guvernului roșu decât refuzul. Refugiații români se împart în doua mari categorii: unii au fugit din țara pentruca opiniile lor politice nu se potriveau cu ale regimului; alții pentruca nu le convenea sub aspectul material [illegible] salarii de mizerie, lipsa de hrana și îmbracaminte. Unii au trecut frontiera pentru a-și uni glasul și forțele cu mișcarea de rezistența din exil: alții pentru a scapa de mizerie și pentru a nu mai trai cu veșnica teama a zilei de mâine.

Sa vedem acum daca decretul de amnistie, care se adreseaza amândoror categorii de refugiați, conține vreun element susceptibil sa modifice opinia acestora, înduplecându-i la întoarcere. Când ar putea fi dispuși sufletește refugiații politici sa-și ceara viza de intrare în țara? Evident, numai atunci când a disparut cauza care i-a determinat sa plece din țara. Aceasta cauza, cum știe toata lumea, e tocmai regimul care astazi, cu atâta marinimie, îi cheama sa-și revada patria.

Refugiații politici români tocmai pentruca sunt refugiați „politici", tocmai pentruca poarta aceasta caracteristica în exil n'ar putea renunța la poziția lor din strainatate decât daca ar birui în țara punctul lor de vedere. Ei nu se pot orienta dupa decretul de amnistie, ci dupa situația din România. A evoluat aceasta situație? S'au produs în țara modificari susceptibile sa trezeasca cel puțin sperança ca poporul român nu va mai fi asuprit?

Decretul de amnistie e absurd din punct de vedere al refugiaților politici. Cine îi amnistiaza? Acei ce au îngenunchiat țara, au robit-o și jefuit-o. Acei ce ei înșiși au nevoie de amnistie. Daca s'ar fi produs o schimbare în structura politica a României actuale, daca ar înceta patronajul Moscovei și regimul de teroare ar face loc unui regim de libertate — pentru a carui restaurare ei se afla în Occident și lupta — atunci refugiații români nu se întorceau în țara ca amnistiați, ci ca biruitori ai concepției lor de viața, identica cu concepția de viața a Occidentului. In acest caz, nu ei ar avea nevoie de amnistie, ci actualii cârmuitori ai țarii, încarcați de crime și pacate grele.

Un refugiat politic, conștient de misiunea lui în Occident, nu poate decât sa respinga cu indignare „generozitatea" lui Petre Groza și a Prezidiului. Ei vor sa ne ierte pe noi, „sa uite" crimele noastre, cu condiția ca noi „sa ne uitam"

(Continuare în pag. 2)

PROBLEMA CONSTITUTIONALA

O problema de deosebita importanta, care obliga pe exilati sa gândeasca de pe acuma asupra ei, este cum va arata viitoarea ordine constitutionala din România. Evident, pentru o anumita lume problema nu se pune, fiind apriori resolvata prin prezenta Regelui în exil. Grupul constituit în jurul Regelui, care conspira sa rapeasca din nou poporului român posibilitatea legala sa-si întemeeze statul dupa viziunea lui proprie, pledeaza pentru o restaurare automata a vechei ordine. Catehismul lor constitutional contine urmatoarele articole:

— Regele Mihai este unicul detinator si interpret al vointei nationale. Adevar indiscutabil. Axioma constitutionala.

— Ordinea constitutionala a României de Mâine va emana din desfasurarea logica a acestui principiu. Totul dela Rege si nimic în afara de Rege. El este alfa si omega României.

— Viata constitutionala a tarii nu poate începe decât din momentul în care acel ce detine suveranitatea Natiunii se întoarce în Patrie.

— Odata întors în tara, decreteaza revenirea la Constitutia din 1923.

— Pe baza acestei Constitutii, Suveranul încredinteaza puterea oricui ar dori el, trecând, la nevoie, peste consideratiile de opinie publica.

— Noul guvern, ca sa fie la adapost de orice surprize în viitoarele alegeri, va da un ucaz, în care se va specifica ca nicio formatie politica „extremista" nu se poate reconstitui.

Aceasta e, în linii mari, teoria constitutionala a generalului Lazar, iar Regele i-a recunoscut valabilitatea prin cunoscuta lui atitudine în exil.

Regele, ca sa imprime tarii acest curs constitutional, trebue sa se sprijine pe o forta. Ce forte i-ar putea sta la dispozitie, în eventualitatea ca România trece la un regim de libertate? O forta interna, mitul Regelui pribeag, care mai staruie în sufletul poporului, si care ar putea sa provoace în momentul eliberarii o miscare de mase în favoarea lui, si o forta externa, o armata de ocupatie sau un puternic dumping diplomatic din partea Occidentului. Nu e exclusa nici socoteala sovietica ca e mai sigura Rusia de prietenia României, daca în fruntea ei se afla acela care poarta pe piept ordinul Suvarov. Forta interna prezinta anumite desavantagii: mitul Regelui nu e singur pe teren. Mai sunt si alte mituri cari îi fac concurenta: un cântec legionar de pilda, poate sa aiba efectul unei explozii în momentul eliberarii, sau vreun român nazdravan, azi cu totul necunoscut, poate sa-si creeze o faima de vitejie care sa întunece mitul Regelui. Consilierilor din jurul Regelui nu le-a scapat aceasta probabilitate. Deaceea si-au concentrat toate sfortarile pentru a capta cea mai sigura dintre forte, forta externa. Odata sprijinul extern asigurat, putin intereseaza daca poporul este sau nu de acord cu revenirea Regelui pe Tron. Regele se întoarce ca mandatar al Americii si al întregului Occident. Cine i s'ar mai putea împotrivi?

Combinatiile ce se fac cu persoana Regelui urmaresc eliminarea poporului din viitoarea reconstructie politica a României. Restaurarea unei „democratii" în care poporul sa-si reia rolul pitoresc de altadata, de figurant pe scena politica. Regele serveste de paladin acestor planuri. El este împins înainte de conspiratori, ca la 23 August, pentru a-i exploata pozitia ce o are în strainatate si popularitatea de care se mai bucura în tara.

Argumentatia ce-o pun în bataie partizanii restaurarii automate a vechei ordine constitutionale apartine unei cunoscute specii de sofism: premisa initiala este falsa. Isvorul puterii în statul român modern nu mai e domnitorul, ca în rânduiala precedenta din Principate, ci Natiunea. Toate puterile statului emana dela Natiune. Si Regele e subordonat acestei reguli fundamentale de drept constitutional românesc. El reprezinta pe una din puterile statului si nimic mai mult. Nici cel putin nu i s'a încredintat, cu titlu de delegatie, întreaga putere în stat. El e obligat sa împarta puterea cu Parlamentul, Guvernul si Justitia tarii. Regele e un mandatar al Natiunii. Regele ca isvor absolut al puterii în stat e o imagine a veacurilor trecute, când se credea în legitimitatea de drept divin a monarhului. Incercarea grupului din jurul Regelui pribeag de a proecta persoana acestuia în centrul de desfasurare al viitoarei ordine constitutionale din România e o întoarcere la conceptul monarhiei absolute.

Regele e Rege numai din momentul ce Natiunea îi încredinteaza aceasta functiune. Si ca sa se stabileasca în mod clar raportul de subordonare dintre Natiune si Rege, Natiunea îl leaga mai întâiu de dispozitiile unei Constitutii, obligându-l sa jure pe ea. In Constitutia Tarii, Regele apare încadrat de celelalte puteri ale Statului. Intr'o monarhie constitutionala asadar, cum arata si denumirea, ca sa existe un Rege, trebue sa preexiste o Constitutie. Prin Constiîn fruntea statului un Rege, fixându-i în acelas timp si limitele mandatului sau.

Constitutia la care s'ar putea referi Regele tutie, Natiunea îsi exprima vointa de a avea Mihai pentru a-si exercita prerogativele este una singura: Constitutia dela 1923. Dar aceasta Constitutie nu mai e în vigoare astazi. Nu poate fi considerata decât ca fapt istoric sau materie de studiu. Nu mai e isvor de drept constitutional, pentruca nu mai are curs în România.

Neputându-se raporta la o Constitutie, pretentiile Regelui de a fi Rege in exil nu pot fi luate in considerare decât cu titlu onorific.

Regele e al treilea termen in ordinea de desfasurare a vointei statale a unei natiuni : Natiune (corp politic) — Constitutie — Rege. Daca a cazut Constituia si Natiunea nu se poate exprima pentru a-si fauri o noua Constitutie, cade si Regele. Regele nu poate sari peste termenii precedenti, pentru a se substitui Constitutiei, sau a se aseza in fruntea seriei. Mandatarul nu-i mai poate exercita mandatul, de indata ce cadrul constitutional care ii fixeaza limitele actiunii sale a fost inlaturat si cu atât mai putin se poate substitui puterii care i-a incredintat mandatul. O forta derivata isi pierde caracterul de forta de indata ce forta principala nu o mai alimenteaza.

Natiunea nu intretine niciun fel de raporturi cu statul român actual pentruca nu emana din vointa ei. Nici nu se poate vorbi de un stat românesc. E o firma de care abuzeaza o putere streina. Republica Populara Româna nu e nici populara si nici româna. E o structura politica impusa din afara, fara a avea nici cea mai mica aderenta cu corpul natiunii române. Republica populara Româna este Republica Sovietica extinsa in România cu ajutorul armatei de ocupatie.

Sovietele au reusit sa darâme statul român, pentru a-l inlocui cu propriul lor stat, dar n'au isbutit sa elimine realitatea dela care parcede statul : Natiunea. Nu mai exista guvern român, parlament român, justitie româneasca, nu mai exista Rege, nu mai exista Constitutie, dar elementul primordial al statului, Natiunea, nu s'a clintit din locul ei. Suveranitatea nationala e impiedecata sa se afirme explicit, in forme creatoare de stat, dar ea n'a suferit nicio intrerupere sub aspectul ei intrinsec si cel mai important : vointa de realizare a unui popor. Suveranitatea nationala a fost alungata de actualii ocupanti in adâncimile sufletului românesc, dar aceasta interiorizare fortata a ei nu inseamna abdicare, capitulare, disparitie. Ea isi dovedeste prezenta afirmându-se sub formele „ilegale" ale miscarii de rezistenta. Suveranitatea nationala nu poate fi desfiintata decât odata cu distrugerea poporului românesc. Ea nu e altceva decât vointa unui popor de a-si plasmui destinul istoric conform propriei sale conceptii de viata. Suveranitatea nationala n'a incetat si nici nu vagabondeaza din tara in tara odata cu Regele pribeag sau cu ceilalti români exilati. A incetat manifestarea exterioara a suveranitatii nationale, acea exprimata in institutii, legi si persoane fizice, dar poporul român continua sa fie „suveran" in istorie. El se afirma in marginile ingaduite de imprejurarile actuale, dupa pro- propria lui vointa si nu dupa aceea a ocupantului.

Poporul român nu are alta dorinta mai mare decât sa darâme actuala suprastructura statala de origine streina, pentru a-si plasmui un nou stat, conform predispozitiilor sale interioare.

Exilul, cu toate variantele lui, incepând dela Rege si până la cel mai umil muncitor, detin o parte din suveranitatea nationala, atât cât reprezinta numarul lor, inmultit cu activitatea lor. Regele nu face exceptie. El nu se poate prevala de niciun privilegiu, in afara de acela de a fi fost Rege. Importanta exilului consta in altceva : in libertatea de care se bucura. Aceasta situatie ingaduie exilului sa fie organul de expresie al vointei nationale innabusite. Rolul ce incumba exilului nu trebuie insa interpretat de nimeni ca-i da autoritatea sa se substituie tarii, monopolizând drepturile natiunii suverane.

La eliberarea tarii, e firesc sa se respecte ordinea naturala de realizare a unui stat. Restaurarea statului român presupune in primul rând restaurarea libertatii de decizie a poporului român in problema constitutionala. E de resortul Natiunii sa hotarasca de fizionamia viitorului românesc. Puterea dela care emana „toate puterile statului", inclusiv ale Regelui, trebue sa aiba intâietate. Trebue sa se plece dela Natiune, pentru a se ajunge la Constitutie si apoi la Rege. E absurd ca Regele sa proclame revenirea la Constitutia dela 1923, când el insusi are nevoie de prealabila consacrare a aceleasi Constitutii, ca sa fie Rege. Intreaga chestiune ar lua aspect de cerc vicios.

De alta parte, nu se tine de functiunea monarhiei constitutionale ca Regele sa se ocupe de soartea unei Constitutii : sa o darâme, sa-i redea valoarea circulatorie sau sa puna alta in loc. Numai Natiunea, ca factor primordial in stat, antemergator al oricarei constitutii, poate dispune revenirea la Constitutia dela 1923. Regele Carol, când a inlaturat Constitutia dela 1923, a dat o lovitura de stat, adica a iesit de pe terenul drepturilor lui de cap incoronat si al indatoririlor ce le-a contractat fata de Natiune, trecând in domeniul fortei. Tot rezultatul unui act de forta este si Constitutia din 1938 si tot atât de putin justificata este si masura Regelui Mihai din Septembrie 1944 de a reveni la Constitutia din 1923. El n'a mai intrebat Natiunea, singura indreptatita sa se pronunte in aceasta problema, ci a reactualizat Constitutia dela 1923 pe cale de decret. Faptul acesta se estompeaza in lumina imprejurarilor exceptionale de atunci, pentruca partida politica nu era angajata in acel moment intre Rege si Natiune, ci intre Natiune, in totalitatea ei, si puterea de ocupatie. Ramâne totusi valabil principiul ca Natiunea si numai Natiunea e inzestrata cu dreptul imprescriptibil de a statua asupra legii fundamentale a tarii si orice incercare a puterilor constituite (rege, guvern, parlament ordinar) de a-si adjudeca deciziuni cu caracter constitutional lezeaza suveranitatea nationala.

* * *

Schemei constitutionale spre care se orienteaza trustul din jurul Regelui, noi ii opunem o alta schema, mult mai leala fata de Natiune si mult mai apropiata de punctul de vedere democratic :

— La eliberarea tarii se va constitui un guvern provizoriu, expresie a starilor de fapt din tara. Fortele din tara vor decide de fizionomia guvernului provizoriu.

— In cel mai scurt timp posibil, guvernul provizoriu va convoca o Adunare Constituanta.

— Alegerile se vor desfasura in conditiuni de perfecta libertate. Nicio exclusiva si nicio discriminare politica intre cetateni.

— Adunarea Constituanta nu e legata de nicio ingradire. Ea e libera sa ia in discutie proectul unei noi Constitutii sau sa aduca numai modificarii Constitutiei vechi.

— Constitutia votata de Adunarea Constituanta va fi supusa spre aprobare poporului, pe calea unui plebiscit, infaptuit in aceleasi conditiuni de desavârsita libertate.

— Numai dupa ce aceste operatii sunt incheiate si Noua Constitutie e aprobata 'n buna forma de popor, se poate intoarce in tara Regele. El va domni in cadrul ce l-a fixat Natiunea.

Modul cum se va rezolva problema constitutionala in România de mâine va fi determinant pentru caracterul viitorului regim politic din tara noastra. Numai pe filiera indicata mai sus se poate pune bazele unei democratii reale in România. Orice incercare de a inversa seria constitutionala, asezând pe Rege in fruntea ei, inseamna frustrarea Natiunii. Un tron luat prin surpriza sau cu ajutorul unei puteri streine nu poate avea stabilitate. Mai curând sau mai târziu vointa nationala bruscata isi va lua revansa. Un rege care isi inaugureaza domnia cu un act de forta, ca sa se mentina pe tron, va trebui sa faca mereu apel la forta. E o lege fatala. Tensiunea intre Rege si Popor va creste până ce se va produce inevitabilul. Cazul Regelui Carol II-lea este elocvent.

Horia Sima

Decretul de amnistie

(Urmare din pag. 1)

de neam, sa renunţam definitiv la destinul şi viitorul sau. Acesta e preţul cuprins in decretul de amnistie. Ne primesc in ţara daca ne renegam trecutul românesc şi ne stâlcim fiinţa interioara dupa calapodul comunist. Daca, de acum inainte nu vom face altceva decât sa ne inchinam efigiei lui Lenin.

Dar celorlalţi Români veniţi in Occident pentru a scapa de mizeria de acasa, le ofera decretul de amnistie altceva decât mizeria ce-au lasat-o in ţara la plecare ? Decretul de amnistie este o expresie juridica. Apariţia lui nu inseamna ca s'a modificat concomitent şi climatul politic şi economic al ţarii, ca dela un regim de lipsuri şi foamete s'a trecut la un regim de bunastare. Mizeria n'a descrescut cu un centimetru. Muncitorul e tot atât de crâncen exploatat ca şi in trecut. E foamete in ţara. Preocuparea de capetenie a cetaţeanului este sa faca cozi la pravalii. Imaginea cu care vin strainii din România este a unui popor-fantoma, subalimentat şi imbracat in zdrenţe. Astazi caşi in anii anteriori, cea mai mare parte a bogaţiilor ţarii se scurg in Rusia Sovietica. Românilor nu li se ofera altceva, dupa munca istovitoare ce o presteaza, decât discursuri sonore despre „prosperitatea patriei socialiste". Se poate lasa ispitit un refugiat de decretul de amnistie, pentru a se intoarce in iadul din care abia a scapat ?

Intoarcerea unui refugiat in ţara mai ridica şi o problema de securitate personala. Ce garanţii ofera regimul ca „pocaitul" nu va avea nimic de suferit in viitor, presupunând ca e dispus sa-şi uite de trecut şi sa munceasca cu tot elanul la „construirea patriei socialiste" ? Niciuna. Pentruca structura regimului nu permite sa se faca niciun pronostic asupra securitaţii cuiva. Pentru nimeni. Nici pentru Gheorghiu-Dej. Actualul premier al Republicii Populare e tot atât de ameninţat sa dispara in fundul unei ocne ca şi cel mai umil cetaţean. Pe vremea când partidul naţional-ţaranesc nu era interzis, legionarii erau peţiţi sa intre in partid. Intre alte argumente, se arata legionarilor ca Iuliu Maniu ii va apara de comunişti. Dar pe Dl Maniu cine il apara ? — i-a venit unui legionar nastruşnica idee sa-l intrebe pe interlocutorul sau ţaranist. Tot aşa trebue sa-şi puna fiecare refugiat intrebarea : cine garanteaza in R.P.R. de aplicarea onesta a decretului ?

Cei ce mai stau la indoiala sa se gândeasca la paţania refugiaţilor români intorşi in ţara in perioada 1945 - 1948. Un tren cu refugiaţi, plecat din Salzburg, nu s'a mai oprit până in Siberia. Nenumaraţi români, mânaţi de dorul de a-şi revedea ţara, dupa un an, doi, de libertate au fost culeşi şi duşi la canal sau in inchisori. Cui sa reclame, când inşişi membrii comisiei de repatriere, in frunte cu Generalul Baloşin, care le dase asigurari de libertate din partea guvernului, zaceau in inchisoare ?

Decretul de amnistie nu e un simptom de schimbare a climatului politic din România. Rostul decretului este sa slabeasca, pe deoparte, vigilenţa lumii occidentale, de alta parte, sa slabeasca vigilenţa exilului românesc.

Pericolul pentru exilul nostru, şi in genere pentru toţi refugiaţii din rasarit, provine din alta parte. Din nepasarea Occidentului. Cel mai puternic aliat al comunismului in lupta contra emigraţiilor rasaritene este absurdul tratament la care sunt supuşi refugiaţii in ţarile occidentale. Nu ne referim la lipsa de libertate, ci la scazutul interes pentru cauza lor. Marea masa a refugiaţilor e lasata fara niciun sprijin moral şi material şi oriunde apare o voinţa şi o hotarire de lupta, nu e preţuita cum se cuvine.

In aceasta atmosfera de continue decepţii in care traesc refugiaţii români de zece ani, nu este exclus ca decretul de amnistie sa faca ceva victime printre ei.

CARTEA POLITICĂ

Actele vorbesc...

In urma unei convenţii între Foreign Office şi State Department, semnata în Iunie 1946, a început publicarea documentelor arhivei ministerului de externe german, cazută în mâna aliaţilor la sfârşitul razboiului.

In timp ce primele patru volume trateaza relaţiile dintre Germania şi marile puteri, între 1918 - 1945, volumul V, aparut în 1952, cuprinde o selecţie de documente privitoare la raporturile celui de al treilea Reich cu micile state europene; peste doua sute de pagini le ocupa capitolul II, întitulat „Südosteuropa“.

Corespondenţa ministerului de externe german cu reprezentanţii sai în statele sud-estice, publicata în volumul V, se limiteaza numai la scurta perioada dintre 21 Sept. 1937 şi 15 Martie 1939, ziua în care preşedintele Cehoslovaciei, Hacha, a semnat la Berlin recunoaşterea protectoratului german asupra Boemiei şi Moraviei. In acest interval de 18 luni s'au petrecut însa principalele evenimente în politica internaţionala care au impus ţarilor din Mica Antanta sa-şi revizuiasca total atitudinea faţa de Germania: anexarea Austriei şi desmembrarea Cehoslovaciei.

In Jugoslavia, acest curs fusese adoptat mai de vreme de guvernul lui Milan Stoiadinovici, care, deşi angajat în politica de alianţa cu Franţa, a militat mereu pentru îmbunataţirea raporturilor cu Germania. Succesul acestei politici, pâna la lovitura de stat din primavara anului 1941, a fost evident: Germania a refuzat sa susţina cererile teritoriale ale Ungariei şi Bulgariei faţa de Jugoslavia.

In România, orientarea spre Germania n'a fost însoţita de nicio substituire în aparatul guvernamental, nici de grupari politice şi nici de persoane, cum ar fi fost normal sa se întâmple la o schimbare de 180 de grade a politicii externe a ţarii. Aceiaşi oameni politici, care combatusera şi denunţasera pâna atunci orice încercare de apropiere de Germania, pe linia intereselor naţionale, s'au transformat peste noapte în partizani convinşi ai colaborarii cu Reich-ul. In acelaşi timp, dupa înlaturarea guvernului Goga, s'a continuat cu şi mai multa înverşunare acţiunea de nimicire a Garzii de Fier, singura organizaţie politica care aratase necesitatea alianţei cu Germania împotriva ameninţarii Rusiei sovietice.

Primele încercari de cochetare cu Germania naţional-socialista au fost întreprinse înca înainte de alegerile din Decembrie 1937 de catre ministrul de externe din guvernul Tatarascu, Victor Antonescu. Astfel, într'o convorbire pe care acesta a avut-o la 4 Octombrie 1937, cu reprezentantul german la Bucureşti, Fabricius, a declarat ca România nu intenţioneaza sa strânga alianţa cu Franţa, ci, dimpotriva, urmareşte o întarire a prieteniei cu Germania. „La sfârşit“, raporta Dl Fabricius la Berlin, „Dl Antonescu mi-a spus ca e în masura sa ma asigure ca România vrea sa mearga din ce în ce mai mult cu Germania. El crede deasemenea ca o apropiere de Germania e dorita şi de Franţa şi Anglia“.

La 1 Ianuarie 1938, primul ministru Goga adresa lui Adolf Hitler un mesaj telegrafic, în care îşi exprima „voinţa de nesdruncinat de a întreţine relaţii de prietenie cu Germania, în interesul ambelor ţari“. Câteva saptamâni dupa aceea, guvernul Goga a fost înlaturat. Succesorul lui Istrate Micescu la Ministerul de Externe, Dl Popescu-Comnen, ministrul României la Berlin, a ţinut însa, înainte de a-şi lua noul post în primire, sa dea asigurari guvernului german ca politica de apropiere faţa de Germania nu va suferi nicio schimbare. Seful secţiei politice din Auswärtiger Amt noteaza, la 11 Februarie 1938, urmatoarele: „Astazi m'a invitat ministrul plenipotenţiar Comnen, ca sa-mi comunice, cu toate semnele emoţiei de care e capabil, ca a fost chemat la Bucureşti sa fie însarcinat cu conducerea Ministerului de Externe. Spera ca va putea sa scape de acest fotoliu ministerial; altminterea, nu va avea alt ţel decât sa puna în practica şi mai puternic prietenia lui de totdeauna pentru Germania“.

Insemnarile lui Francois Poncet din „Souvenirs d'une Ambassade“ şi carţile pe care le-a scris Dl Comnen, dupa rasboiu, desvaluiesc ca emoţia, care l-a impresionat aşa de mult pe diplomatul german, nu prea a fost reala. Asigurarile sale au fost luate totuşi atât de serios la Berlin, încât Ministerul de Externe german s'a crezut obligat sa trimita tuturor serviciilor sale o scrisoare circulara, în care e manifestata satisfacţia pentru menţinerea cursului pro-german în politica externa a României, cu toate masurile luate împotriva Garzii de Fer: „In privinţa politicei externe e interesant pentru noi faptul ca regele a declarat ca nu şi-a schimbat intenţia de a urmari apropierea sistematica de Germania şi ca şi Tatarascu s'a pronunţat în acelaşi sens... Daca în România e persecutata cu toata violenţa tocmai mişcarea cea mai apropiata ideologic de noi, Garda de Fer, n'avem nici un motiv sa fim neliniştiţi de acest lucru“.

Conform recomandaţiilor din „Runderlass“-ul Ministerului de Externe, Fabricius sublinia, în cursul unei audienţe la palat, punctul de vedere al guvernului german, „de a face politica numai cu regele şi cu guvernul sau“. Cunoaşterea starilor adevarate din România şi grija pentru viitorul relaţiilor germano-române îi impune însa, numai la trei zile dupa declaraţia de mai sus, sa trimita la 20 Mai 1938 secretarului de stat Weizsäcker un raport secret, în care îi atrage atenţia asupra politicii interne catastrofale a lui Carol II. „Prin masurile sale brutale împotriva Garzii de Fer, regele comite o mare greşeala. Nu e treaba noastra sa-l oprim dela aceasta, dar poate s'ar putea totuşi sa i se arate ce pericole ar rezulta din încercarea de a nimici acest element, care, în definitiv, urmareşte idealuri menite sa contribuie la întarirea statului. Bolşevismul şi strângerea legaturilor cu Rusia Sovietica a fost împiedecat în era Titulescu mai ales de propaganda Garzii de Fer în rândurile populaţiei. Daca acest element dispare sau devine duşmanul înverşunat al regelui, va rezulta o situaţie extrem de complicata, care nu va folosi nici noua şi nici civilizaţiei europene“. La aceasta prevenire, Weizsäcker s'a grabit sa raspunda ca „rezerva faţa de Garda de Fer şi procesul contra lui Corneliu Codreanu e absolut pe linia politicii externe germane. Nu ne-am gândit niciodata şi nu ne gândim nici acum sa întreţinem vreun fel de legaturi cu Garda de Fer... Dupa cum aţi observat, nici presa noastra nu a manifestat o simpatie clara pentru Codreanu şi Garda de Fer. Asemanarea ideologiilor nu e un motiv sa ieşim din aceasta rezerva“.

Rezerva observata de guvernul german nu ramâne fara ecou în cercurile din jurul regelui. La 29 Septembrie, mareşalul palatului, Flondor, împartaşeşte ministrului Germaniei dorinţa lui Carol de a strânge şi mai mult raporturile cu Reich-ul, iar a doua zi Fabricius poate telegrafia la Berlin: „Cât de puternica e dorinţa de o apropiere a României de Germania, în anturajul regelui, reiese şi din aceea ca mâine am fost invitat la masa de unul din intimii regelui, maestrul de vânatoare Mocioni“.

Un adevarat triumf diplomatic sarbatoreşte plenipotenţiarul german la Bucureşti în raportul pe care l-a înaintat Ministerului de Externe, la 28 Octombrie 1938, despre o lunga convorbire avuta cu George Bratianu, înainte de plecarea acestuia într'o vizita de informare în Germania. Seful fracţiunii liberale disidente i-a comunicat parerea sa de totdeauna despre necesitatea orientarii energice a politicii externe române spre Germania. Convingerea aceasta l-ar fi facut mai înainte sa simpatizeze cu Garda de Fer, dar reformele sociale preconizate de mişcare i-ar fi racit entuziasmul iniţial şi s'a apropiat din nou de unchiul sau, Dinu Bratianu, care s'a convins acum, sub influenţa sa, ca sloganul „Totul cu Franţa“ s'a dovedit fals. „Aceasta transformare a lui Dinu Bratianu“, noteaza Fabricius, „înseamna foarte mult; el elibereaza pe rege de opoziţia din lagarul principal, situat pâna acum exclusiv de partea Franţei“. Cazul convertirii lui Dinu Bratianu la politica alaturi de Germania, afirma mai departe raportorul, nu e unic. Aceiaşi tendinţa se constata şi la fruntaşii celui de al doilea partid istoric, partidul naţional-ţaranesc. „In afara de Dinu Bratianu, a schimbat de poziţie şi conducatorul ţaranist, Maniu. Si el a cerut într'un memoriu, pe care l-a trimis regelui împreuna cu Dinu Bratianu, alaturarea de Berlin. Maniu a renunţat la obiecţiile ridicate altadata contra Naţional-Socialismului, socotit antidemocratic, şi s'a pronunţat pentru o colaborare cu Germania“.

O tulburare trecatoare a acestui început idilic al colaborarii dintre politicienii români şi Germania naţional-socialista a provocat-o asasinarea lui Corneliu Codreanu. Deşi Fabricius a telegrafiat imediat la Berlin sa se ia masuri ca presa germana sa trateze „cu prudenţa“ aceasta afacere, câteva ziare au înfierat crima comisa din ordinul regelui, la instigaţiile Camarilei. Imputernicitul Reich-ului pentru ducerea tratativelor economice cu guvernul român, Clodius, transmitea la Berlin primele impresii, în termenii urmatori: „Asasinarea lui Codreanu şi aderenţilor sai a înrautaţit considerabil situaţia. Crima e condamnata în toate straturile populaţiei. Chiar membri ai guvernului, sau persoane apropiate guvernului, nu încearca decât şovaind şi cu argumente slabe sa justifice şi sa explice asasinatul ca o raţiune de stat. Revolta în rândurile Garzii de Fer e enorma. Funcţionari ministeriali, aparţinând Garzii de Fer sau simpatizând cu ea, şi-au exprimat oroarea faţa de mine, în cea mai violenta forma“.

In o astfel de situaţie se poate înţelege uşor câta staruinţa a depus Dl Gafencu, urmaşul Dlui Comnen, ca sa restabileasca bunele raporturi cu reprezentantul Germaniei. In lipsa lui Fabricius, s'a adresat însarcinatului de afaceri Stelzer, pe care l-a asigurat ca nu exista niciun fel de „legatura tragica“ între vizita lui Carol la Hitler şi asasinatul din 29 Noembrie. Dupa vreo doua luni s'a reîntors la Bucureşti şi Fabricius. Intr'o scrisoare trimisa a doua zi subsecretarului de stat dela Externe, Woermann, remarca amuzat ca „Dl Gafencu m'a îmbraţişat aproape şi mi-a spus ca prin întoarcerea mea i s'a luat o mare grija“. Asasinarea şefului Legiunii a fost motivata de Dl Gafencu ca un raspuns la „actele de teroare comise de legionari în absenţa regelui... Statul a reacţionat. Ca şi în lupta împotriva vechilor parlamentari, ca Maniu şi Dinu Bratianu, guvernul a ramas biruitor şi în lupta contra Garzii de Fer“. Mai departe, Dl Gafencu şi-a exprimat credinţa în stabilitatea regimului, care se va organiza dupa modelul Fascismului şi Naţional-Socialismului... Intrebat de Fabricius, daca nu vor fi acceptaţi şi evrei sau evrei botezaţi în F. R. N., ministrul de externe român a dat cea mai categorica desminţire: „cursul e antisemit“, a declarat el.

Cu aceste asigurari de loialitate şi prietenie, supararea de circumstanţa a trimişilor Reich-ului s'a evaporat repede. Ataşatul de aviaţie german la Bucureşti, generalul Gerstenberg, raporta la 3 Februarie 1939, cât de încântat a ramas de audienţa la rege şi vizitele facute la Ministerul Aviaţiei şi Statul Major: „Toţi sunt însufleţiţi de voinţa ferma de a promova bunele relaţii cu Germania“. Deşi se îndoieşte ca organizaţia Frontului Renaşterii se bucura de sprijinul poporului, totuşi, în lipsa de altceva, „e de preferat raul mai mic al colaborarii cu regimul“. Cât de favorabil pentru satisfacerea intereselor germane era acest „rau mai mic“, rezulta clar şi din detailatul expozeu trimis la 27 Februarie 1939 de directorul ministerial Wohltat, care a încheiat acordul economic româno-german, mareşalului Göring: „Incheierea acordului cu România şi colaborarea prevazuta în timp sunt hotaritor influenţate de atmosfera politica creata

(Continuare în pag. 12)

INDUSTRIALIZAREA...

(Urmare din pag. 9)

Succesul eforturilor de industrializare a României, (limitându-ne la aprecieri de ordin strict material şi făcând abstracţie de implicaţiile etice şi politice), nu apare cu nimic mai prejos decât în celelalte state satelite. Aceasta e cu atât mai remarcabil, daca se ţine seama de condiţiile de plecare, incomparabil mai desavantajoase pentru România.

România are condiţii naturale mai prielnice pentru desvoltarea industriei grele decât Ungaria, dar e mult mai desavantajata în aceasta privinţa faţa de Polonia şi Cehoslovacia sau chiar Jugoslavia. Legenda despre bogaţiile mari ale României, cu care eram familiarizaţi pe bancile şcolii, se volatilizeaza la prima cercetare serioasa: România e mai curând o ţara saraca. Ramânerea în urma a producţiei de oţel, faţa de nivelul fixat în planul cincinal, nu e un efect al insuficienţii capacitaţii de producţie, ci a penuriei de materii prime, pe care R. P. R.-ul le importa din Rusia (fer) şi Polonia (carbune). Al doilea obstacol în calea industrializarii a fost saracia rezervelor de investiţii în România, care rezulta clar din comparaţia venitului real pe cap de populaţie activa cu cel din celelalte state satelite. Aceasta era înainte de razboiu, socotit în unitaţi internaţionale: 455 în Cehoslovacia, 359 în Ungaria, 352 în Polonia, 330 în Jugoslavia, 284 în Bulgaria şi numai 243 în România.

Dar cel mai mare handicap pentru România, a fost faptul ca dintre toate ţarile satelite a avut cel mai mult de suferit de pe urma razboiului. Lasând la o parte pierderile teritoriale şi în oameni şi cele cauzate de bombardamente aeriene şi de luptele desfaşurate pe teritoriul sau, România a avut de platit cel mai greu tribut Sovietelor.

Insaşi planificarea economica coordonata n'a fost posibila decât abia din 1949 (celelalte ţari satelite au avut un avans de doi ani) din cauza situaţiei interne haotice şi obstrucţiei Sovietelor, care puteau jefui cu mai multa uşurinţa o economie privata.

România n'a primit nici reparaţii, nici ajutoare gratuite şi nici credite de mizări. In schimb a avut de platit reparaţii Rusiei în valoare de 300 mil. dolari, socotiţi la puterea de cumparare din 1938, adica în realitate 800 mil. dolari la cursul actual. La acestea s'au adaogat confiscarile oficiale, jafurile nelimitate şi întreţinerea trupelor sovietice. In total, dupa aprecierile delegatului american la conferinţa de pace, Willard Thorp, Rusia a primit din partea României, pâna la 1 Iunie 1948, livrari gratuite în valoare de 1,785 miliarde dolari, „o cifra care reprezinta 84% din venitul naţional al României din perioada respectiva" (E. D. Tappe în: Central and South East Europe, 1945 - 1948, pp. 20 - 21). Acest tribut s'a ridicat pâna în 1953, dupa aprecierile facute de E. C. E., la 3,6 miliarde dolari. Din instalaţiile industriale au fost demontate de catre Ruşi cele mai importante instalaţii din industria petrolifera, o cincime din echipamentul industriei textile, laminorul mare dela uzinele Malaxa ş. a.

Cu fracţiunea din venitul naţional ramasa neconsumata de Soviete şi cu stabilimentele industriale golite de parte din echipament, s'a pornit la acţiunea de refacere a economiei şi aplicarea primului plan cincinal. Daca succesul acestei acţiuni e comparabil cu cel realizat de celelalte ţari satelite, meritul nu e al conducerii statului, care, ca şi în Cehoslovacia şi Polonia, n'a executat decât directivele Moscovei. Meritul e al populaţiei româneşti, care a platit cu sacrificii teribile industrializarea ţarii, care de zece ani e chinuita de foame şi despre care toţi vizitatorii straini povestesc ca are un standard de viaţa cu mult mai inferior decât populaţia din Cehoslovacia sau Ungaria. Fara permanenţa jafului sovietic, cu conştiinţa ca ceeace construeşte e numai în folosul ţarii, fara sacrificarea cerinţelor elementare pentru o viaţa decenta şi în cadrul unei politici economice nealterata de dogmatismul teoriilor marxisto-leniniste, poporul român va fi în stare dupa eliberare nu numai sa asigure continuarea industrializarii în ritmul actual, ci sa-l depaşeasca.

Armistiţiul dela Geneva

(Urmare din pag. 3)

jugate de U. R. S. S., sprijinit pe votul unanim al congresului Statelor Unite. Mareşalul Bulganin a refuzat sa discute acest subiect şi preşedintele Eisenhower, nefiind sprijinit de delegaţii Angliei şi Franţei, s'a înclinat; deasemenea a renunţat şi la problema acţiunilor subversive comuniste. Ori amândoua aceste probleme sunt de o importanţa covârşitoare în stabilirea pacii. Aşa dupa cum s'a afirmat ca fara o Germanie unificata nu poate fi pace în lume, tot aşa, ba mai vârtos înca, se poate spune ca atâta timp cât ţarile supuse Moscovei nu vor fi eliberate şi pâna când Uniunea Sovietica nu va înceta activitatea subversiva de subminare comunista în alte ţari, nu va fi pace.

Faptul ca Ruşii au refuzat categoric sa discute aceste doua probleme, înseamna ca pentru ei ele sunt de cea mai mare importanţa; mai mare chiar decât problemele pe cari accepta sa le discute; dar prin refuzul mareşalului Bulganin de a le discuta, votul unanim al congresului Statelor Unite n'a fost luat în considerare şi spiritul de dreptate american a fost înfrânt.

Tot ce se poate afirma ca s'a realizat, este ca discuţiile care vor începe, vor duce neaparat la o lamurire ultima şi definitiva a intenţiilor Rusiei sovietice. In acest fel, conferinţa dela Geneva ia caracterul unui armistiţiu în câmpul razboiului rece, de care adversarii se vor folosi pentru a se întari mereu în vederea razboiului cald.

Rusia nu renunţa de buna voie la cuceririle ei actuale şi nu renunţa nici la cucerirea viitoare a lumii. Aceasta este problema pe care trebue s'o cunoasca lumea occidentala şi ea nu se poate rezolva la masa verde.

General Pl. Chirnoaga

PACATUL OAMENILOR DE TREABA

(Urmare din pag. 10)

partid ca oricare altul şi mulţimile şi-au pierdut încrederea şi în el, spre marea nefericire a ţarii.

Generaţia tranşeelor n'a reuşit sa doboare monstrul politicianist. Aceasta generaţie glorioasa, care a oprit pe inamic la porţile Moldovei, n'a fost în stare sa-şi strânga rândurile în jurul unui program de guvernare adecvat noilor necesitaţi naţionale. Oamenii de treaba, cari s'au întors care fara o mâna, care fara un picior din lupta, în loc sa alunge cetele de politicieni, s'au mulţumit cu câte o slujbuliţa şi o decoraţie.

Reacţiunea mişcarii

Mişcarea Legionara a reluat lupta pe care oamenii de treaba n'au reuşit sa o duca la bun sfârşit. Pentru a nu suferi soartea lor, mişcarea a adus o nota noua în aceasta lupta. Increderea în victorie, optimism fara margini, hotarîrea de a continua lupta, oricât de puţin probabile i-ar fi perspectivele. Pericolul ce pândeşte o acţiune politica de reînnoire este descurajarea ce se filtreaza în suflete odata cu anii cari trec şi cu înmulţirea greutaţilor de tot felul. Corneliu Codreanu a prevazut ca clanul care deţine puterea nu se va lasa dislocat uşor. Deaceea i-a înarmat pe legionari cu crezul de durata.

Politicienii au intuit, înaintea oamenilor de treaba, nota noua adusa de mişcare în viaţa politica. Vechile metode de descurajare şi anulare a oricarei iniţiative nobile nu mai prindeau: nici banii, nici corupţia, nici încercarile de desbinare. Legionarii merg înainte, cu toata munţii de suferinţi ce se ridica în calea lor. Atunci deţinatorii puterii s'au decis sa uzeze de violenţa. Dar mişcarea nu a cedat nici în faţa violenţelor, conştienta de misiunea ce i-a încredinţat destinul neamului.

La început, oamenii de treaba n'au înţeles lupta mişcarii. Atât de puternic erau dominaţi de politicieni încât nu şi-au dat seama ca legionarii nu fac altceva decât sa le reprezinte într'o forma mai energica şi mai statornica propriile lor gânduri de înalţare a Patriei. Mulţi dintre ei au facut corp comun cu politicienii, condamnând „ieşirile" tineretului şi explicând acţiunea lui exclusiv ca o explozie a tinereţii, care se va potoli cu trecerea anilor. Abia mai târziu oamenii de treaba au început sa se distanţeze de politicieni, unii ducând acţiuni paralele, iar alţii intrând deadreptul în mişcare.

Sa speram ca 23 August va aduce clarificarea cuvenita în rândurile oamenilor de treaba. Triumful politicianismului român la aceasta data coincide cu cea mai neagra zi din istoria neamului. A sosit vremea ca oamenii de treaba sa faca şi ei „politica", o singura politica, acea care emana din propria lor concepţie de viaţa, politica neamului. E un drept şi o datorie a lor sa ocupe locurile de conducere în stat.

O singura condiţie se cere pentru ei sa nu pregateasca noi decepţii poporului românesc: sa ramâna toata viaţa lor oameni de treaba.

ALINIEREA LUI TITO

(Urmare din pag. 5)

Ultimul gest de sfidare a Vestului din partea lui Tito e somarea guvernului german din Bonn de a-i plati reparaţii, dupa modelul celor angajate faţa de Israel. Aceasta pretenţie exorbitanta pare a fi un pretext pentru eventuala rupere a relaţiilor diplomatice cu Republica Federala Germana, nerecunoscuta pâna acum de niciunul din statele satelite. Amploarea implicaţiilor realinierii lui Tito la politica sovietica se va vedea însa clar abia dupa ce va avea loc vizita pe care urmeaza s'o faca curând la Moscova.

REVISTA PRESEI

(Urmare din pag. 5)

private, existând alaturi de sectorul de stat, aşa cum s'a încercat cu succes în Cehoslovacia între 1945 - 1948. Proprietatea privata în agricultura va ramâne, dar ea nu va exclude cultivarea pamântului în obştii, cu condiţia ca aceste obştii sa nu fie sinonime cu colhozurile dictaturii comuniste".

Toate aceste consideraţii politice şi economice sunt facute în ipoteza ca Europa rasariteana va fi eliberata fara razboiu; cu atât mai plauzibile vor fi implicaţiile lor în eventualitatea sigura a eliberarii prin razboiu.

ACTELE VORBESC...

(Urmare din pag. 11)

între cele doua ţari. Ma refer la declaraţiile regelui şi intenţia ministrului de externe Gafencu de a face o vizita la Berlin, înainte de a se duce la Londra şi Paris. In timpul tratativelor, Dl Gafencu a respins încercarile de contactare din Londra, Paris şi Moscova, pentru a marca cât de serioasa e intenţia guvernului român de a se înţelege în primul rând cu Germania".

Reproducerea actelor ministerului de externe german asupra relaţiilor cu România se opreşte la 15 Martie. A urmat apoi razboiul, dispariţia Poloniei, înfrângerea Franţei şi ciuntirile ţarii noastre, pâna la intrarea în razboiu contra Rusiei, alaturi de Germania. In acest timp, convertirea la politica de colaborare cu Germania a cuprins întreaga clasa conducatoare din România, în guvernul mareşalului Antonescu fiind reprezentate toate nuanţele, dela Dl Creţianu, exponentul partidului liberal, pâna la Niculescu-Buzeşti, colaboratorul apropiat al lui Iuliu Maniu.

Aceasta colaborare era conforma cu interesele ţarii şi nu poate fi reproşata susţinatorilor ei. Ceeace nu trebuie uitat e ca în vremea superdicţiei graţiilor lui Adolf Hitler se continua cu ferocitate prigonirea Garzii de Fier, denunţata de aceiaşi oameni, altadata, ca o filiala a nazismului în România. Ceeace nu se poate uita e cameleonismul acestor politicieni, cari dupa terminarea razboiului s'au transformat, ca prin farmec, în antifascişti, rezistenţi şi partizani ai colaborarii cu Sovietele, ca apoi, dupa începerea tensiunii ruso-americane, sa continue sa fie mântuitori de „fascişti", dar sa devina tot atât de ireductibili anticomunişti.

Herausgeber: Verlag "VESTITORII", Dachauerstr. 128, Muenchen 2, Germany — Inh.: Traian Golea, Mauerkircherstr. 4, Muenchen
Verantwortlicher Redakteur: Dr. Virgil Veniamin, Bluetenburgstr. 26, Muenchen 2 — Zweimonatliche Zeitschrift